

BIOGRAPHICA SVECANA.

P. I.

QUAM

CONS. AMPL. FAC. PHILOS. UPS.

PRÆSIDE

Doct. ERICO MICH. FANT,

REG. ORD. DE STELLA POLARI MEMBRO
HIST. PROF. REG. ET ORD. SOC. REG. SCIENT. UPS. ET ACAD.
REG. LITT. HUM. HIST. ET ANTIQUIT. STOCKHOLM. SOCIO,

P. P.

JOHANNES GUSTAVUS KORSBERGER,

DALEKARLUS.

IN AUDIT. GUSTAVIANO, DIE I DEC. MDCCCX.

H. A. M. S.

U P S A L I Æ,

TYPIS STENHAMMAR ET PALMBLAD.

RÅDMANNEN OCH KÅMNER-S-PÆSES I FAHLUN

HÖGÅDLE HERR

JOHAN KORSBERGER

SAMT

HÖGÅDLA FRU

MARIA ELISAB. KORSBERGER

FÖDD STRÖMBLAD

HULDASTE FÖRÅLDRAR!

Pligt, vördnad och böjelse helga Eder detta ringa, men välmenta
offer. Svagt tolkar det min erkänsla för Edra välgerningar, då det
föga svarar emot den största förbindelse, jag önskade kunna afbördta
mig. Mitt hjerta ville, och Eder aldrig afbrutna ömhett för mitt väl
fordrade en vårdigare gård. Hvad jag nu borde, tillåtes och knapt,
att i en annan tidpunkt hoppas. De förflytne åren af min lefnads
tid båra redan vedermålen af en kärlek, som nästan fördunklar alt
mitt bemödande till återtjenst. Utan att kunna hembåra Eder något
vårdigt prof af min tacksamhet, måste jag fortfara, att skördta
frukten af Eder möda för min sällhet. Det milda överseendet, som
förr så ofta mött mina brister, önskas derföre åfven nu lifligen.
Mätte Himlen belöna den oegennyttiga godhet och sorgfälliga öm-
het, som blott kunna i ett tacksmärt minne förvaras af Eder

Lydigste Son
JOHAN GUSTAF.

BIOGRAPHIA SVECANA.

P. I.

I. Hypomnemata ad Dissertationes de paroecia Alunda a).

Laurentius Laurentii Helsingius, Bläft et Härbläft dictus, natus in vico Kloppa paroeciæ Ljusdal Helsingiæ. An. 1597 album fecit, in quo Principes JOHANNES et GUSTAVUS ADOLPHUS, Marchio EDWARDUS FORTUNATUS, cum pluribus aliis fautoribns et amicis, nomina signarunt. In Bibliotheca Nationis Helsingicæ Upsaliæ adhuc servatur. Concionator aulicus Comitis Caroli Sture de Tullgarn, illoque d. 24 Jan. Stockholmiae mortuo, an. 1598 Conjugis ejus Catharinæ.

In eductione funeris Comitis *Sture* de Tullgarn concessionem habuit, quam manuscriptam servat Bibliotheca Nationis Helsingicæ Upsaliæ. An. 1600 d. 25 Junii Concessionem habuit Upsaliæ in funus *Erici Bjalke* ejusque Conjugis *Annae Lejonhusvud*, manuscriptam in collectionibus Praesidis, sub titulo; *En christelig, enfaldig och troftelig Likpredikan öfver den Ådle och Wålborne Herre, Herr Eric Bjalke til Salestad och hans ålskliga husfrau, den Ådla och*

A

Wål-

a) Cfr. Observationes Hist. Svec. illustr. P. IX. p. 7. P. X. p. 1.

*Wålborna Fru Anna, salige i Gud, när deras lik samtlige är efter Christi födelse öfver ett tusende på det sjette hundrade den 25 Junii här uti Upsala Kyrka hederligen begravne vorde, predikat och skrifteligen författadt af Laurentio Lanrentii Helsingio. Textus Psalm. Davidis XXXIX. Natus erat Eri-
cus Bjalke in Salesta 1564 d. 30 April.*

Pater Regni Senator et Legifer Uplandiæ Turo Bjalke ad Salesta et Gåddeholm obiit 1577. Mater Sigridis Sture, quæ in funere erat præsens. Post peregrinationem XXXIV annos natus uxorem duxit Annam Lejonhufvud, filiam Stenonis Erici Lejonhufvud, Comitis in Raseborg, liberi Baronis in Gråtsnäs et Kågleholm et Conjugis ejus Ebbæ. Cum illa XI menses tantum transegit. Mortua est in arce Upsaliensi d. 19 Jan. 1599. Jonas Latomus, Vestphalus, carmen in funus edidit Stockholmiae an. 1600, in quo d. 14 Jan. obiisse dicitur. Morbo correptus est Ericus Bjalke d. 4 Maii 1599, bisque sub illo sacram adivit *orvæξiv*, administrante Laurentio Laurentii. Matri suæ horologium donavit, quod a conjuge acceperat. Valedixit Caroli Sturae viduæ Catharinæ, Sorori Suæ nobili Virginì Christinæ Bjalke et fratri Nicolao Bjalke, sicque pie placideque obiit Gripsholmiae d. 18 Maii 1599. An. 1603 carmen exsequiale in funus Præpositi Bålingensis in Sudermannia Katt composuit noster Laurentius b). Concionem habuit in Comitiis super Psalm. XCI: 14—16. editam Upsaliæ 1618, in 4:o. An. 1611 Pastor i Alunda. 1615 ancillam suam Helenam Olai in Helsingia natam cum Rectore Scholæ Örebroensis Mag. Jacobo Rudbeckio matrimonio junxit. An. 1618 Concionem habuit in festum Circumcisionis Christi. Chri-

b) Lagerbrings Saml. i Sv. Hist. P. 3. p. 288.

Christelig undervisning, huru en nienniska det gamla året Christeligen ända och besluta och det nya året väl begynna skall e). Eodem anno den 26 Febr. ecclesiam, Alunda visitavit Archiepiscopus Petrus Kenicius. 1621 mortuus et sepultus d. 21 Jun. Condux Catharina Jonæ Successori dein juncta est Mag. Erico Thomæ Medolero. Hic Calendarium edidit 1588, Scriba Cancellariæ subscrispsit Concilii Upsaliensis decreto 1593, Primus in prima promotione Magisteriali Upsaliæ an. 1600, Profesor, Pastor in Vendel et tandem in Alunda 1621. In Synodo Upsaliensi concionem habuit d. 9 Aug. 1626, sequenti anno editam in 4:o. An. 1629 iterum ecclesiam visitavit Kenicius. Sepultus est Medolerus 1630 d. 10 Maji ideinque lapis ejus, conjugis et antecessoris matrimonii ossa tegit.

Rudimenta Cosmographica Johannes Hontheri inter Martini Astchanei collectiones reperiebantur an. 1641.

II. *Vita Mag. Andr. Wajelii, Præp. in Frötuna Roßlagiæ.*

Magister Andreas Waselius, Östrobothniensis, Pastor in Frötuna ab anno 1738 ad annum 1761, sequentia in sui memoriam propria manu scripta tradidit, quæque in Indice Catechizandorum ejusdem Paroeciæ adhuc exstant.

Si vero quæratur, quibus itineribus modisve ad has appulerim oras, a natali humo disjunctissimas, non

A 2

pige-

e) Stricker Homilit. Biblioth. p. 80.

4

pigeat rationem dedito Successoribus. E Schola Vafensi, honestis ortus parentibus, Patre Cive et Consule Civitatis, *Mathia Vafelio*, Matre *Margaretha Halsnia*, Upsaliam accessi Anno 1713 decimum octavum agens annum et amplio satis instructus testimonio. Studiis meis ibi perficiendis qualemcumque navavi operam. Ex praelectionibus privatis *Israëlis Nesselii*, Græcæ linguae eruditissimi, quæstionem vexatissimam de ætate Homeri in Academicum compilavi exercitium et sub ejus præfido publice defendi Anno 1718.

Cum approbatione Facultatis Philosophicæ lauream Magisterii postmodum affectans, dissertationem parvi copiosam de Politia Christiana, ut eam, Præside *Fabiano Törner*, Eloquentiæ Professore, pro gradu ventilarim. Eam autem ille suppressit vel negligentia vel ulciscendi libidine, quod Dissertationem de Acheronte κατὰ πόδα Rudbeckii conscribere sprevissem. Promotio-
nis institutus dies, et ne facile ab illo eluderer, materiam aliam, de ratione Diametri ad circuli peripheriam de-
properare constitui eamque sub Præsidio Professoris Mathefeos *Elavi Steuchii* prelo et examini subjici publico.
Cui priorem supposuerit Törnerus, non ultra sciscitatus sum; verum illo invitissimo magisterii corollam anno 1722 accepi a Promotore *Nesselio*, postquam unicum tan-
tum habueram prælectionem de modestia circa acqui-
rendos honores, alteram de structura oculi in promtu
habens.

Sic aliis studia Academica absolvisse, verum mihi-
met ipsi nondum incepasse visus sum; qua propter ex-
teras visendi Academias animus omnino fuit, parenti-
bus necessaria ultro suppeditantibus. Cum autem anno

1723 Stockholmiae in comitem inquirerem, accidit, ut habitis a me exercitii causa binis in Templo Jacobi concionibus, et postquam Pastor loci Dominus *Nicolaus Sternell* ab illa impetrarat ecclesia, ut adjunctum ipsi eligeret, me præ quinque reliquis, et præter mentem meam, unanimi expeteret suffragio. Mutato inde consilio, sacro huic ordini iniciatus sum Upsaliæ d. 3 Martii Anno 1724.

Fuit mihi cum illo grege, per septem annos, non nisi dulcedo vivendi, usque dum Anno 1730 me magnopere et uno prorsus ore paroecia Knutby et Faringe suum evocarat Pastorem. Longum esset persequi, quam invite eo adactus sum, et quantum meam hanc migrationem renuerint amici Stockholmenses; sed heic Divina sane manus, me ne advertente quidem, omnem peragit rem. Apud Consistorium Upf. missionem mihi dandam expoposcerat ecclesia illa *d)* et mei commendationem, me prorsus inscio, ibi fecerat Consistorium Stockholmense; sed Consistorium illud me, ut exterum excludere fategit: fide alii cuidam de loco illo jam facta: qua vero ratione, peculiari mandato regio fuerit ipsi injunctum vel quis illud expetierit mandatum, adhuc dum me prorsus latet. Venia mihi concessa ipso electionis die concionem habui, et ne unico quidem excepto voto Pastor loci collocatus sum præ quatuor ceteris, viris alioquin emeritis, viduam demortui antecessoris D:ni *Weslbergii* cum liberis conservaturus *e)*.

Sex

d) Quippe quæ studebat viduæ cum liberis relictæ conservandæ. Hæc annotavit Vafelij Successor P. et Pr. Olavus Forseen.

e) Et addita ab eodem est hæc postrema sententia.

Sex annos ibi degeram, cum monitis quorundam amicorum accidit, ut in ecclesia ab eodem S. Catharinæ Stockholmiae Pastore tunc destituta, concionem habere, atque iste mihi contigit honos, ut mihi votorum cederetur pluralitas: (243). Ut autem aliter in camera regia res peracta fuit: locum enim Rex Magistro *Hallman*, Comministro in Ladugårdsländet, nescio qua ratione, destinarat: at cum id summo opere regererent Consiliarii Regii, et ad totum Senatum rem deferrent, ibi quidem omnes mihi primas tribuere partes, simulac commendatio mei a Consistorio Upsaliensi fuit insinuata. Rex itaque aliam ingressus viam, præter omnem rationem, D:m *Hökerstedt*, Pastorem in Ladugårdsländet, constituit in hunc locum, ut in ejus denuo locum surrogaretur *Hallmannus* ille.

Ego mea forte contentus, paroeciæ Knutby et Faringe me totum sacrare volui, cum anno 1738 ad fermentur mihi litteræ a Consiliario, Regio et Acad. Ups. tunc temporis Cancellario, Comite *Gustavo Bonde*, datæ, quibus inducerer ad hanc in Frötuna et Rådmansö spartam suscipendam. Deliberandi expetii tempus, me demum dedidi, et usitato per pluralitatem suffragiorum huc accessi modo, cum ita saepe noluerim, quod voluit Deus: sic itaque, quod ego supina mente postmodum volui, plurimorum ad ædem Mariæ fidejussione initio data, noluit et ille anno MDCCL.

Anno MDCCLI ad mandatum D. D. ArchiEpisc. Dissert. Synod. sub meo præsidio ventilandam, conscripsi, de Instigatione hominis peccatoris coram Deo. Sic potiora mea fata percensui, et mea jam mens est vitæ finem heic in Domino præstolari. Vafæ natus
Anno

Anno 1695 die 1 Nov. St. Vet. (Denatus Anno 1759
die 16 Dec. Stil. Nov. Ætat. LXV. honeste sepultus die
12 Febr. 1760).

Feci quod potui, ubi vero, quod potui, non feci;
credo remissionem peccatorum per Filium Dei, et ejus
non abjicio gratiam.

The

T h e s e s.

I.

In controversiis orthographicis dirimendis primum consulendum est usus; ubi vero ille vacillat, ad etymologiam seu origines verborum confugiendum ducimus.

II.

Aliis in gentibus, nostræ et numero et opibus præstantibus, si vigente preli libertate, eximia ingenii opera prodierint; apud nos idem non obtinuit. Suffocata fuere libellorum privata odia spectantium farragine, quæ gustum pariter et crumenam legentium inanem reddiderunt.

III.

Officiales ex legislatorum numero eliminando, nescio, an non usu rerum peritos, quod maximi momenti est, simul excludamus.

IV.

Nulli criminis est, cui constitutionibus nostris operosius cavere solemus, quam denegatæ justitiae. An aliis æque obicem ponere sciamus, valde dubitandum.

V.

Regulis in omni negotio observandis feracissimum est nostrum Seculum. Optima in quocumque munere instructio est: *Mitte Sapientem.*
